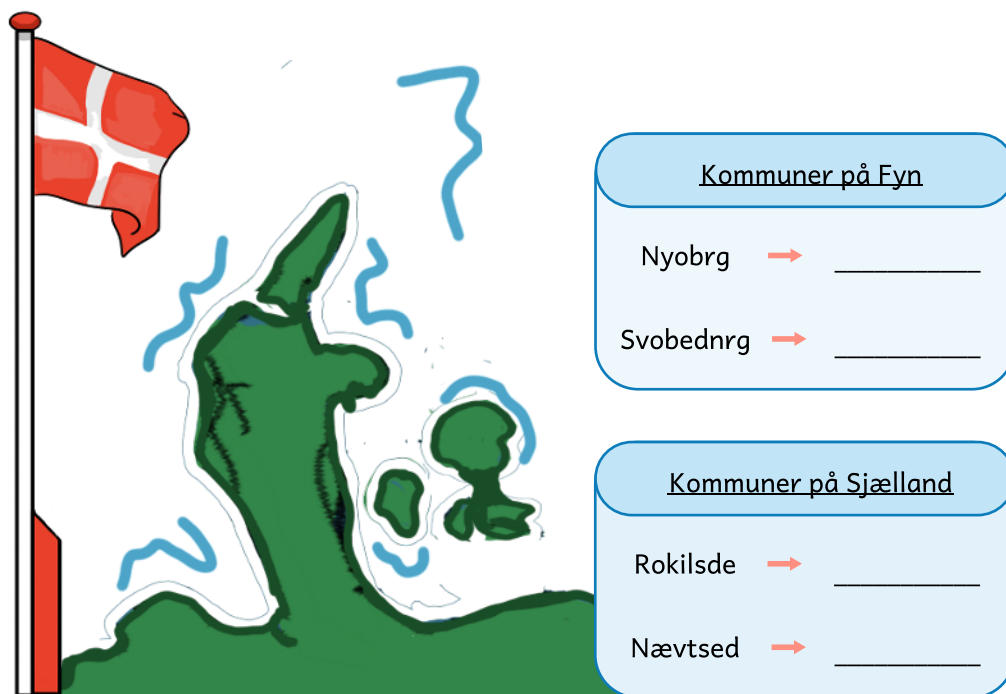

Danmark rundt

Natur/teknologi & dansk

Navn: _____

Klasse: _____

Hvad er en by?

En by er et sted med huse og veje.

I Danmark siger man, at noget er en by,
hvis der bor mindst 200 mennesker samlet
og husene ligger tæt på hinanden.

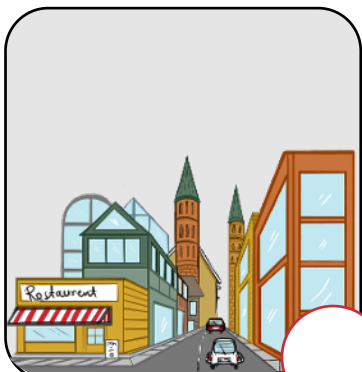
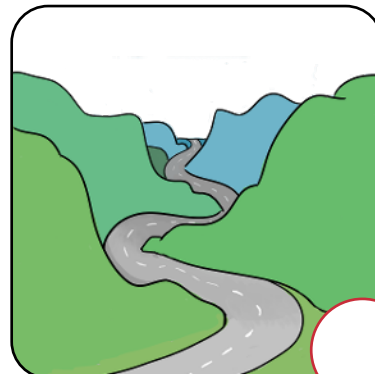

Der findes over 1.400 byer i Danmark.

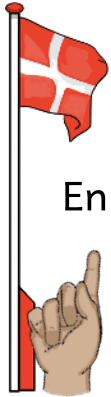
De fleste mennesker i Danmark bor også i en by.

Danmarks ældste by er Ribe, og man mener,
at byen er over 1.300 år gammel.

Sæt kryds ved de billeder, som viser en by.

Landsby eller storby?

Der kan være stor forskel på byerne i Danmark.

En landsby er en by, hvor der bor mindre end 1.000 mennesker.

En storby er en by, hvor der bor over 1 million mennesker.

Derfor har vi kun én storby i Danmark, nemlig København.

Men i Danmark bruger vi ordet "storby" på en lidt anden måde.

Vi kalder nemlig også andre store byer for storbyer. I Aarhus,

Odense og Aalborg bor der så mange mennesker,

at vi i Danmark også kalder dem for storbyer.

Aarhus er Danmarks andenstørste by.

Herefter kommer Odense.

Sæt streg mellem beskrivelsen og den rigtige type af by.

Her er mange mennesker,
busser og butikker.

Huse og lejligheder ligger meget
tæt omkring hinanden.

Der bor få mennesker.

Her er roligt
og god plads mellem husene.

Der er kun én af mig i Danmark.

Landsby

Storby

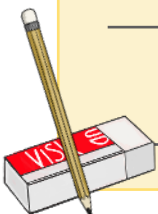
Fortæl om din by

Byen, man vokser op i, har stor betydning for menneskets liv. Hvis du vokser op i en landsby, kender du måske alle i byen. Her hilser man på og ser hinanden ofte.

I en storby kan du møde nye mennesker hele tiden, derfor hilser mange ikke på hinanden på samme måde. Nogle gange ved man ikke engang, hvem der bor i samme opgang.

Nogle mennesker bor slet ikke i en by, men bor på landet med natur og ro omkring sig. Her ser de ikke mange andre mennesker.

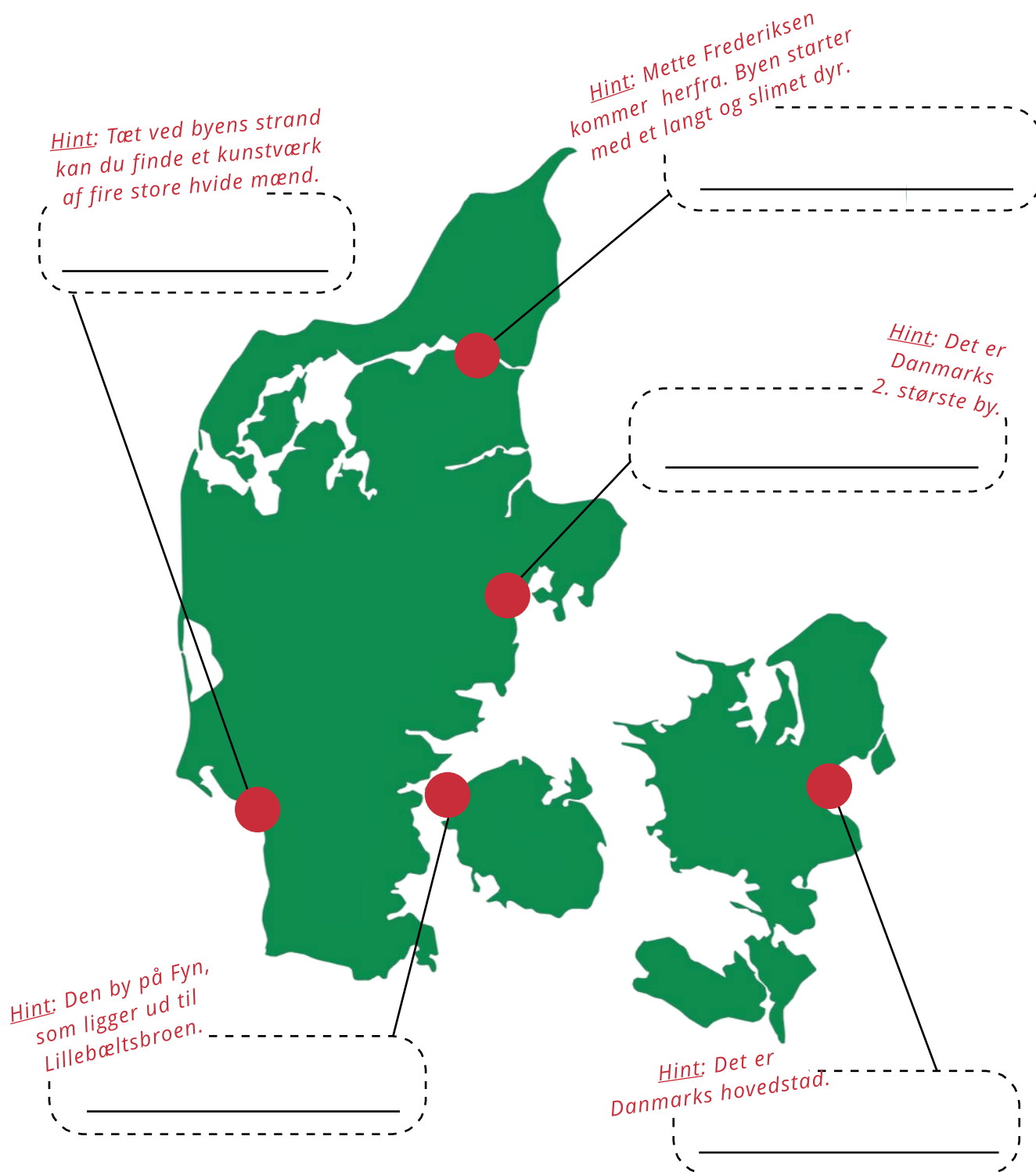
Fortæl om den by, du kommer fra.
Hvad hedder den? Hvad kan man lave i den?

Gæt byen

Det er godt at kende forskellige byers navne, for så kan man lettere forstå, hvor man selv og ens venner bor.

Brug de forskellige ledetråde til at finde byernes navne.

Danmarks største byer

Danmarks tre største byer er København, Aarhus og Odense.

Når man måler, hvilken by der er størst,

kigger man på indbyggertal.

Indbyggertal fortæller, hvor mange mennesker der bor i byen.

Aalborg er den 4. største by med sine ca. 122.500 indbyggere.

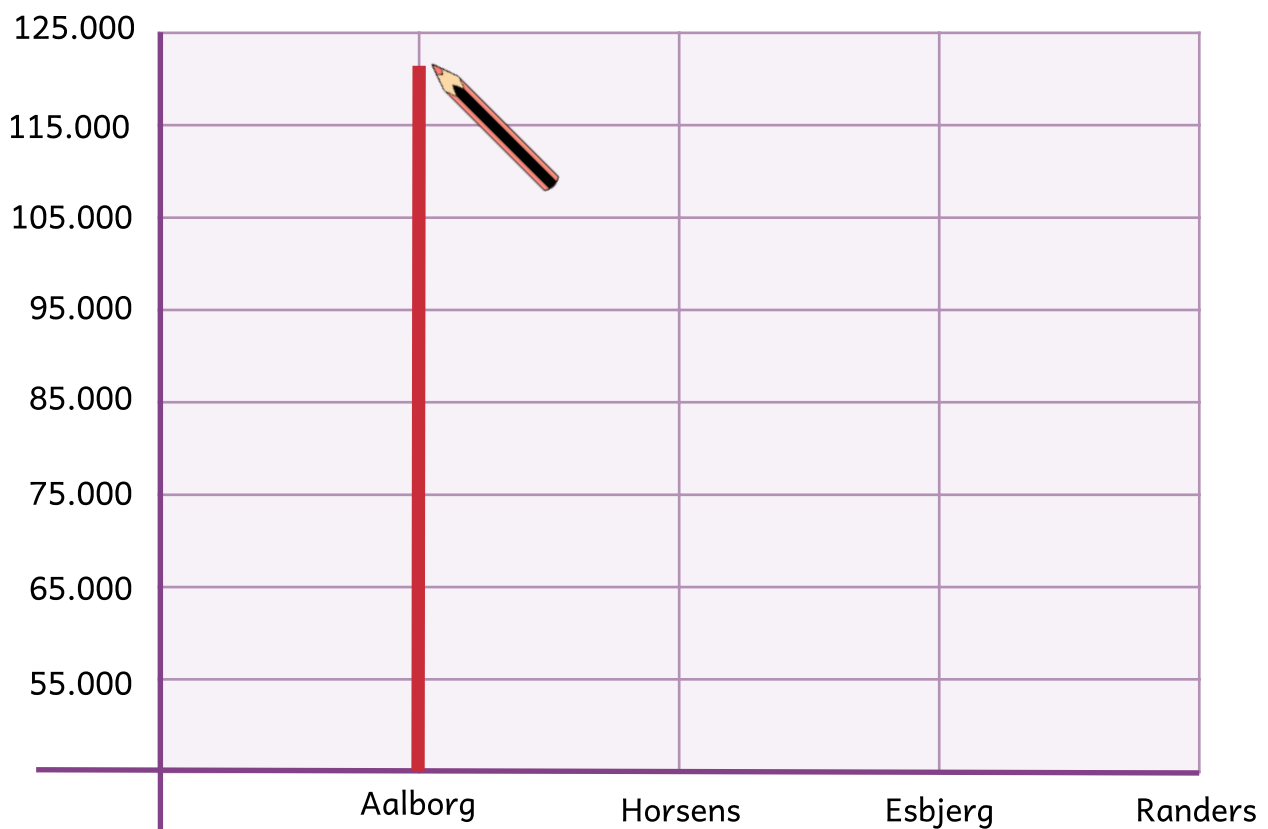
Esbjerg har ca. 71.000, og Horsens har ca. 65.000.

Danmarks 7. største by er Randers

og har ca. 64.500 indbyggere.

Tegn byernes indbyggertal ind i pindediagrammet.

Historiske byer i Danmark

Mange byer i Danmark slutter på nogle af de samme endelser.
Derfor kan man nogle gange regne ud,
hvornår en by fik sit navn.

Flere byer fra vikingetiden ender på -rup,
for eksempel Kastrup.
I jernalderen var det endelser som -sted og -lev,
der var populære. Det kan man se i byer
som Ringsted og Haderslev.

Sæt ring om de byer, der har endelser fra jernalderen.

Brønderslev

Viborg

Tarm

Grindsted

Balle

Herlev

Ringsted

Thisted

Vinderup

Roskilde

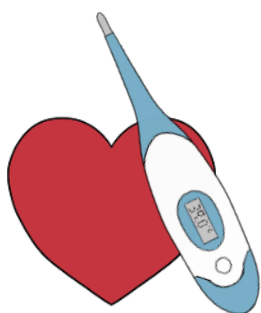
Byer kan også få deres navn,
fordi det fortæller noget om naturen i området,
stedets historie eller de mennesker, der har boet der.
Frederikshavn er for eksempel opkaldt efter kong Frederik 6.

Danmarks regioner

Danmark er delt op i noget, man kalder regioner.
Vi har fem af dem, og det er regionerne Nordjylland,
Midtjylland, Syddanmark, Sjælland og Hovedstaden.

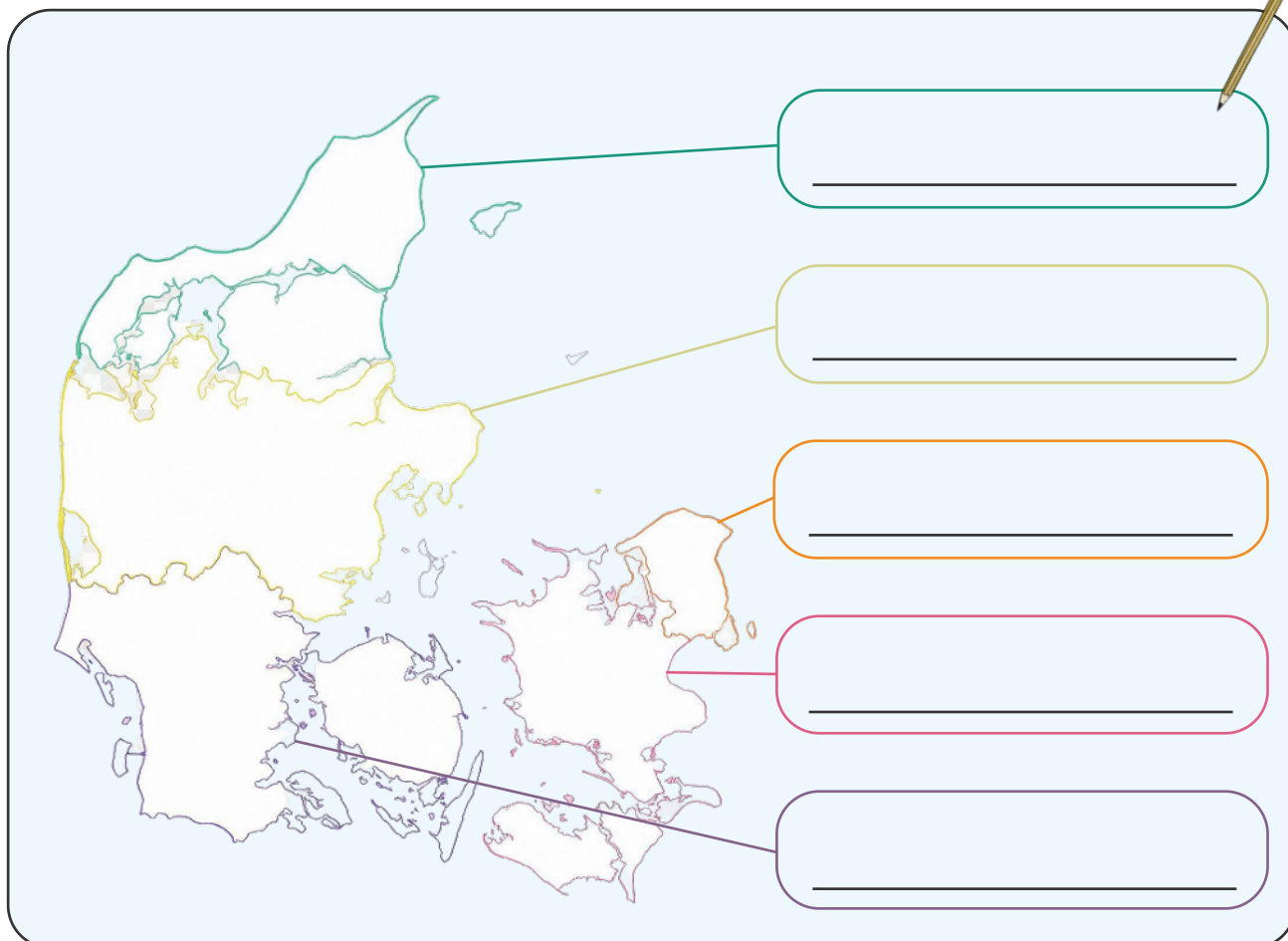
5

Regionerne får vigtige ting i Danmark til at fungere.

De styrer hospitaler og hjælper mennesker,
som har det svært, og prøver at gøre deres område
til et godt sted at bo.

Farv regionerne på kortet, og skriv deres navne på linjerne.

Kommuner

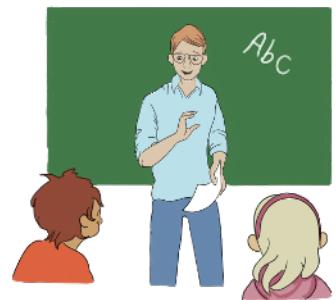

I Danmark har vi også det, der hedder kommuner.

Det er en måde at dele landet op
i endnu mindre områder.

Lige nu har vi 98 kommuner i Danmark.

Kommuner kan godt minde lidt om regioner,
men kommuner styrer de ting, du møder lokalt.
Lokalt betyder de ting, som er tæt på dig.
For eksempel sørger den kommune, du bor i,
for, at din skole virker, som den skal.

Byt rundt på bogstaverne og find kommunerne.

Kommuner i Nordjylland

Thtsied → _____

Aabolrg → _____

Kommuner på Fyn

Nyobrg → _____

Svobednrg → _____

Kommuner på Sjælland

Rokilsde → _____

Nævtsed → _____

Kommuner i Midtjylland

Heinrng → _____

Radenrs → _____

Jylland

Jylland er den del, som hænger sammen med Tyskland.
Lidt under halvdelen af Danmarks befolkning bor i Jylland.

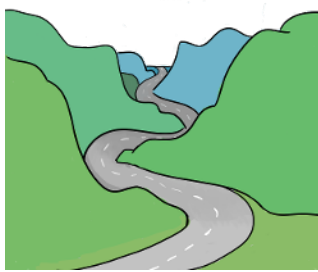
Jylland har meget forskellig natur.

I den vestlige del af Jylland kan man finde heder.

En hede er et fladt landskab med sand og grus,
som blev skabt under istiden.

Mod øst er naturen mere bakket.

Tæt på byen Silkeborg ligger Himmelbjerget,
og omkring byen Skanderborg
finder man Danmarks højeste punkt.
Skanderborg ligger i den østlige del af Jylland.

Sæt kryds ved sandt eller falsk.

Sandt

Falsk

Jylland hænger sammen med Tyskland.

☐☐

Lidt over halvdelen af Danmarks befolkning
bor i Jylland.

☐☐

En hede er et bakket landskab
i den østlige del af Jylland.

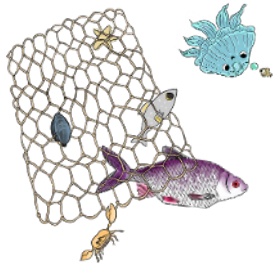
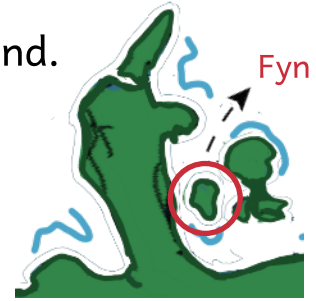
☐☐

Det højeste punkt i Danmark
ligger i den østlige del af Jylland.

☐☐

Fyn

Fyn er den ø, som ligger mellem Jylland og Sjælland.
Fyn er en del af regionen Syddanmark,
men den er stadig sin egen landsdel.

Landskabet på Fyn blev lavet under istiden.
Isen skubbede jorden sammen og lavede bakker.
I havet omkring Fyn lever der mange fisk,
og nogle steder kan man endda være heldig at se marsvin.

Læs ledetrådene, og se om du kan gætte den rigtige by.

Jeg ligger ud til havet mod nord.
Jeg starter med noget, der har mange sider,
og som du kan læse i. Jeg slutter på "ense".

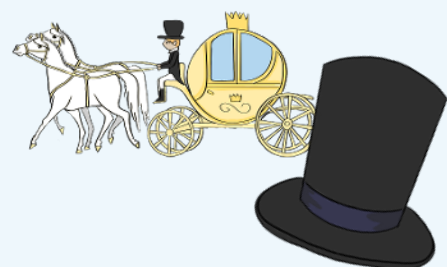
Hvilken by er jeg? _____

Jeg er en hyggelig lille havneby.
Jeg ligger i den sydlige del af Fyn.
Jeg starter med et drengenavn og slutter på "borg".

Hvilken by er jeg? _____

Jeg er en stor by.
Jeg ligger midt på Fyn.
H. C. Andersen er født her.

Hvilken by er jeg? _____

Sjælland og København

Sjælland er Danmarks største ø og har både natur og store byer.
Man kan finde skove, marker og lange kyster med strande.

København ligger på Sjælland og er Danmarks hovedstad.

Der bor over 1 million mennesker i København.

Det er også her, den danske kongefamilie bor.

Der kører tog, metro og busser,
men faktisk er det også en
af verdens bedste byer at cykle i.
Nogle kalder det en rigtig cykelhovedstad.

Brug billederne og bogstaverne til at finde byerne på Sjælland.

+

+

LDE =

+

+

=

-

E

+

+

ED

=

+

-

D

=

Bornholm

Bornholm er en ø i Danmark, som ligger tæt på Sverige.

Nogle kalder også Bornholm for Solskinsøen, fordi øen er et af de steder i Danmark, hvor man måler flest timer med solskin.

Bornholm er Danmarks eneste klippeø.

Klipperne er lavet af granit, som er mere end en million år gammel. Men selvom Bornholm har mange klipper, kan man også finde fine strande mod syd.

Løs regnestykkerne om færgen på Bornholm.

En færgе sejler fra Ystad i Sverige kl. 10:15.

Hvornår ankommer færgen til Bornholm, hvis turen tager 1 time og 20 minutter?

Svar: _____

Færgen skal sejle tilbage til Ystad.

Den skal sejle tilbage kl. 13:05.

Hvor længe har færgen ligget stille ved Bornholm?

Svar: _____

Danske øer

Danmark har over 400 øer,
men antallet ændrer sig hele tiden.
Og selvom Danmark har mange øer,
bor der kun mennesker på mellem 70 og 100 af dem.

Der findes både store øer som Sjælland og Fyn,
og små øer som Venø og Samsø.

Skriv de danske øer ind i de rigtige kasser.

Starter med det tredjesidste bogstav i alfabetet

Det rimer på skur

- R + N

+ S

Politi~~t~~et gjorde det mod tyven - D

Øen er kendt for sine kartofler

+ Ø

Tip en 13'er

Nu kan du tjekke alt det, du har lært om Danmark.
Du kan finde svar rundt omkring i hæftet.

1 X 2

1.	Hvis noget skal være en by, skal der bo mindst...? 1) 200 mennesker X) 500 mennesker 2) 1000 mennesker			
2.	Hvor mange rigtige storbyer har Danmark? 1) 4 X) 2 2) 1 			
3.	Hvad betyder indbyggertal? 1) Arealet på byen X) Antal bygninger 2) Hvor mange der bor der			
4.	Hvad er Frederikshavn opkaldt efter? 1) En stor havn X) Kong Frederik 6. 2) Frederikke har købt havnen i byen			
5.	Hvad slutter byer fra vikingetiden ofte på? 1) -sted X) -rup 2) -lev 			
6.	Hvor mange regioner har Danmark? 1) 5 X) 52 2) 98			
7.	Hvad betyder "lokalt"? 1) Ting som er langt væk X) Ting som er tæt på 2) Hele Danmark 			
8.	Hvad er en hede? 1) Danmarks klippeø X) Et varmt sted 2) Et fladt sted med sand og grus			
9.	Hvor finder man Danmarks højeste punkt? 1) Ved Herning X) Ved Silkeborg 2) Ved Skanderborg			
10.	Hvilken region er Fyn en del af? 1) Syddanmark X) Sjælland 2) Midtjylland			
11.	Hvor ligger Danmarks hovedstad? 1) I Jylland X) På Fyn 2) På Sjælland			
12.	Hvad er klipperne på Bornholm lavet af? 1) Kalk X) Granit 2) Ler 			
13.	Hvor mange øer er der i Danmark? 1) Over 400 X) Over 800 2) Over 1200			